

ACTIVITEITENVERSLAG

2024

TOONBEELD

Inleiding

Missie en visie

In 2024 hebben wij met de medewerkers en de Raad van Toezicht gereflecteerd op onze kernwaarden, onze belofte en onze droom. Daaruit is een bijgestelde missie en visie geformuleerd.

De belofte die de organisatie uitdraagt is “Toonbeeld kleurt je leven”.

Ons hogere (maatschappelijke) doel is het aanwakkeren en versterken van de verbeeldingskracht.

Verbeeldingskracht is noodzakelijk in een samenleving om te voorkomen dat mensen van elkaar vervreemden, dat de samenleving polariseert en verscheurt. Onze diepe overtuiging is dat nu meer dan ooit verbeeldingskracht nodig is om onze verscheurde samenleving te helen. Wij hebben onszelf de opdracht gegeven om blijvend aan dat hogere maatschappelijke doel te werken. Als missie is daarom geformuleerd: “Het aanwakkeren van de verbeeldingskracht die helend is voor de samenleving”.

Wij ontwikkelen en bieden daartoe een eigentijds en passend lesaanbod, geven advies en ondersteuning op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie. Ook ontwikkelen en voeren we projecten uit die aan onze missie bijdragen. Dat doen we zoveel

mogelijk met andere partners in Zeeuws-Vlaanderen, Zeeland en Vlaanderen.

We laten zoveel mogelijk mensen in de gemeente Terneuzen en in Zeeuws-Vlaanderen het plezier en de meerwaarde ervaren van samen muziek, beeldende kunst en theater maken en hun talent daarin ontwikkelen. Daarmee dragen wij bij aan het welzijn van de inwoners en aan een aantrekkelijk kunst- en cultuurklimaat. Dat is in onze ogen een noodzakelijke voorwaarde voor de leefbaarheid en een goed vestigingsklimaat van Zeeuws-Vlaanderen.

Kernactiviteiten

1. We bieden onderwijs op het gebied van muzikale-, beeldende-, dramatische vorming, op het gebied van fotografie en media en kunst- en cultuur in brede zin.
2. We bieden dat onderwijs aan op de locaties van Toonbeeld in Terneuzen en Axel, maar ook aan het primair-, voortge-

zet en middelbaar (beroeps) onderwijs en aan maatschappelijk georiënteerde (non)-profit organisaties en instellingen in Zeeuws-Vlaanderen

3. We verzorgen de organisatie van de Kunstuitleen en van kunstexposities in Toonbeeld, in de Passerelle van het stadskantoor Terneuzen en op de Scheldeboulevard.
4. We voeren projecten uit op gebied van cultuurparticipatie, domeinoverstijgend met oa. de zorg: de jeugdzorg, ouderenzorg en gezondheidszorg in brede zin, maar ook ondersteunend ten behoeve van de amateurkunst.

Organisatie

Op 31 december waren in totaal 53 personen direct, dat wil zeggen ten behoeve van het regulier aanbod, verbonden aan Toonbeeld. Voor een deel in loondienst (29) en voor een deel als zz-

p'er (24). Daarnaast maken we voor cultuureducatieve en participatieve activiteiten en andere projecten gebruik van een grote pool zzp-docenten.

De financiële administratie is uitbesteed maar wordt op onze eigen locatie uitgevoerd. Daarnaast is een groep van 13 vrijwilligers nauw betrokken bij Toonbeeld, onder andere bij de Kunstuitleen, als begeleider bij de bakovens, bij vrije ateliers voor senioren en in de logistiek. Een groep cursisten helpt als vrijwilliger om de exposities in het Toonbeeldgebouw in te richten.

Toonbeeld werkt volgens het Raad van Toezicht-model en is aangemerkt als een Culturele ANBI.

Verslag van activiteiten en resultaten 2024

2024 was een jaar vol ontwikkelingen binnen Toonbeeld: we zagen een gestage groei in het aantal cursisten, we bereikten nieuwe doelgroepen met projecten op het gebied van cultuurparticipatie en we sloegen onze vleugels uit naar Museum de INGang voor een bijzonder project rond het Straatje van Vermeer.

Cursussen

Met het vaste interne aanbod van cursussen, ateliers en workshops op onze locaties in Terneuzen en Axel hebben we een groot en groeiend bereik.

Over het jaar 2024 hadden we **1032** inschrijvingen. Een aantal cursisten is voor meerdere (jaar)cursussen ingeschreven en doet zowel beeldend als muziek bijvoorbeeld.

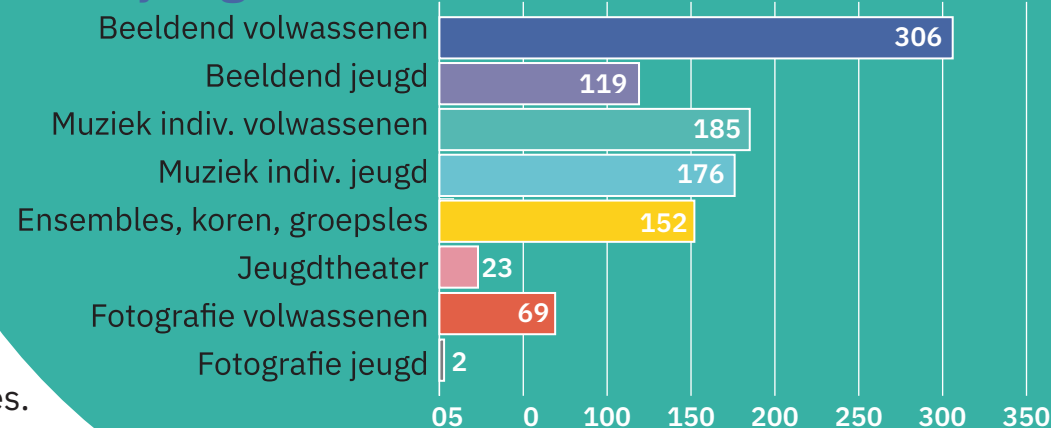
Ook staat een groep startende kinderen in-

geschreven voor instrumentles én de verplichte AMV. Tot slot is een groep muzikleerlingen tevens actief in ensembles en bandjes. Zodoende zijn er **841** individuele, unieke personen ingeschreven. In 2023 waren dat er **1029** respectievelijk **827**. NB. Bij deze tellingen zitten niet de losse workshops en de losse proeflessen. Verder geldt: als cursisten meerdere cursusblokken van dezelfde cursus volgen telt dat als één inschrijving, als cursisten vervolgcursussen in dezelfde cursuscategorie volgen telt dat ook als één inschrijving en als een cursist in een cursusjaar meerdere tienlessenkaarten koopt, telt dat ook als één inschrijving.

Nieuw in ons aanbod

In 2024 startten we met twee popensembles voor tieners. Deze bands leren onder leiding

Inschrijvingen 2024

van docent Thiery Vercammen wat er komt kijken bij samen musiceren. Ze hebben het afgelopen jaar al regelmatig opgetreden bij voordeelavonden.

Voor volwassenen breidde het aanbod zich uit met de cursus Praktische harmonieleer, een cursus waarbij leerlingen muziek analyseren en zo op een vlotte manier leren improviseren. Een mooie aanvulling op de instrumentlessen.

De musicalworkshop voor kinderen die we in 2023 hielden kreeg in 2024 een vervolg in de vorm van een workshop voor tieners en volwas-

senen. Onder leiding van Goele De Raedt leerden tien deelnemers de basis van zangtechniek en podiumpresentatie. De workshop was een succes.

Genoeg aanleiding om in 2025 een korte musicalcursus voor de jeugd in het cursusaanbod op te nemen.

Laat zien en horen wat je kunt!

Onze cursisten hebben door het jaar heen alle gelegenheid om te laten zien wat ze hebben geleerd. Voor muzikaleerlingen organiseren we regelmatig voorspeelavonden en andere concerten op diverse locaties. Beeldende cursisten hebben kunnen hun werk tonen in (thema-)exposities.

Muziek

In april 2024 organiseerden we drie voorspeelavonden bij Toonbeeld, goed voor zo'n 40 tot 60 bezoekers per avond. Later in het voorjaar was er Toonbeeld in concert in een uitverkocht Porgy en Bess, met ruim 130 bezoekers. Het

jaar werd afgesloten met een drukbezocht kerstconcert dat ruim 200 belangstellenden trok.

Nieuw dit jaar waren enkele thema-concerten: Op 5 februari was de eerste Toonbeeld

Drum Party. De slagwerkleerlingen van Michael Deleersnyder brachten een spetterend programma waaraan zowel beginnende leerlingen als ervaren muzikanten meededen. Zo'n 70 bezoekers genoten van een knallend concert.

Op 14 maart hielden we de Avond van de Piano, waarbij onze pianodocenten de bezoekers mee op reis namen langs verschillende muziekstijlen en componisten, in samenwerking met hun leerlingen. De avond werd door ongeveer 60 belangstellenden bezocht.

3 april stond in het teken van de eerste Toonbeeld Jazz Night in Porgy & Bess. Ongeveer 100 bezoekers konden genieten van een sfeervol concert waarvoor we samenwerkten met de muzikanten van de ToBe-bigband uit Dordrecht o.l.v. Floris Windey.

We hadden in april een bijzondere samenwerking met Jes Dance Center. Een flinke groep muzikaleerlingen van diverse disciplines zorg-

de voor de muzikale begeleiding van de dansers in een stukje van de voorstelling T(h)ree die te zien was in een uitverkocht Scheldetheater. Het samen oefenen in een orkestje met elkaar en met de dansers én het live spelen op het grote toneel was een geweldige leerervaring voor de leerlingen.

Ons aanbod aan muzieklessen in De Halle breidt zich gestaag uit. Om deze locatie in de

„Zeker de moeite waard. Je bent zo 1,5 uur aan het genieten.”

Bezoeker van de expositie Vermeerderen

Vermeerderen

Het jaar 2024 stond voor de beeldende cursisten in het teken van project Vermeerderen. We riepen iedereen in Zeeland en daarbuiten op om een eigen variant te maken van Het straatje van Johannes Vermeer. De aftrap van het project was in november 2023, het hoogtepunt lag in 2024.

Voor wie nog inspiratie kon gebruiken hielden we in februari een Vermeerderendag: door middel van workshops, lezingen, een open atelier, een kunstquiz en meer konden bezoekers zich onderdompelen in de wereld van Johannes Vermeer. In april openden de deuren van tijdelijk Museum de INGang aan het Stadhuisplein. Hier waren meer dan 300 werken waren te bewonderen in april en mei te bewonderen. De expositie trok in 23 middagen ruim 2350 enthousiaste bezoekers. [Bekijk hier een terugblik!](#)

kijker te zetten, organiseerden we op 3 december een voorspeelavond die ruim 120 belangstellenden trok.

Jeugdtheater

Het publiek zat op het puntje van zijn stoel bij de twee spannende eindvoorstellingen van onze jeugdtheatergroepen. In de voorstelling van de basisschoolgroep draaide alles om een kunstroof. En in het interactieve Wie van de 9? van de middelbare schoolgroep mocht het publiek raden wie de moordenaar was.

Lezingen en excursies

Ook in 2024 verzorgde Jaap Clement samen met John Louws weer een afwisselend programma met lezingen, cursussen en excursies waarbij ze aanhaken bij actuele thema's en tentoonstellingen.

Het programma van 2024 kende een rijke variatie en werd steeds goed bezocht:

- Filmvoorstelling 'Renoir', 17 januari, met inleiding van Jaap Clement, **43 bezoekers**.

- Filmvoorstelling 'Madame Bovary', 24 januari, met inleiding van John Louws, **48 bezoekers**.
- Lezing 31 januari, 'Kijken is het Nieuwe Lezen' door John Louws over de relatie tussen Netflix en ontleding, **42 bezoekers**.
- Kleinkunstvoorstelling 21 februari, 'Perlas

Perldas' met zang, poëzie en muziek, door Leen Persijn en Patrick Desmedt, **64 bezoekers**.

- Lezing en filmvoorstelling 28 februari, over het schilderij 'het Puttertje' van Johan Fabritius en de vertoning van de gelijknamige film n.a.v. het boek van Donna Tartt, door Jaap Clement, **38 bezoekers**.
- Lezing 6 maart, 'geloven in Kunst', over iconen en de christelijke schilderkunst, door theoloog Dick Stap, **34 bezoekers**.
- Filmvoorstelling 13 maart, 'Karakter', met inleiding van John Louws over Bordewijk, **33 bezoekers**.
- Lezing 4 april, Frans Hals, door Jaap Clement, **66 bezoekers**.
- Excursie 11 april, tentoonstelling Frans Hals in het Rijksmuseum, Amsterdam, **38 deelnemers**.
- Tweedaagse excursie, 24 en 25 mei, naar diverse culturele bestemmingen en musea in Louvain-la-Neuve, Redu en Metz, **46 deelnemers**.

- Cursus 'Magie van Rusland', 31 oktober, 7, 14, 21, 28, november en 5 december, 6 cursusochtenden en 2 filmvoorstellingen, over de geschiedenis van de Russische kunst in al haar facetten. Door John Louws (literatuur), Patrick Desmedt (muziek) en Jaap Clement (beeldende kunst). **72 inschrijvingen** voor het geheel, per keer gemiddeld 10 extra individuele bezoekers.
- Driedaagse excursie, 15, 16 en 17 november, naar diverse culturele bestemmingen en musea in Nederlands Limburg, Luik en Aken, **32 deelnemers**.

Exposities

Kunstuitleen

Op 11 november 2024 werd de Kunstuitleen getroffen door een smeulbrand door een defect in een lamparmatuur. Hierdoor ontstonden rook en roet, met name in de Kunstuitleen zelf, maar het heeft zich ook verspreid naar de hal,

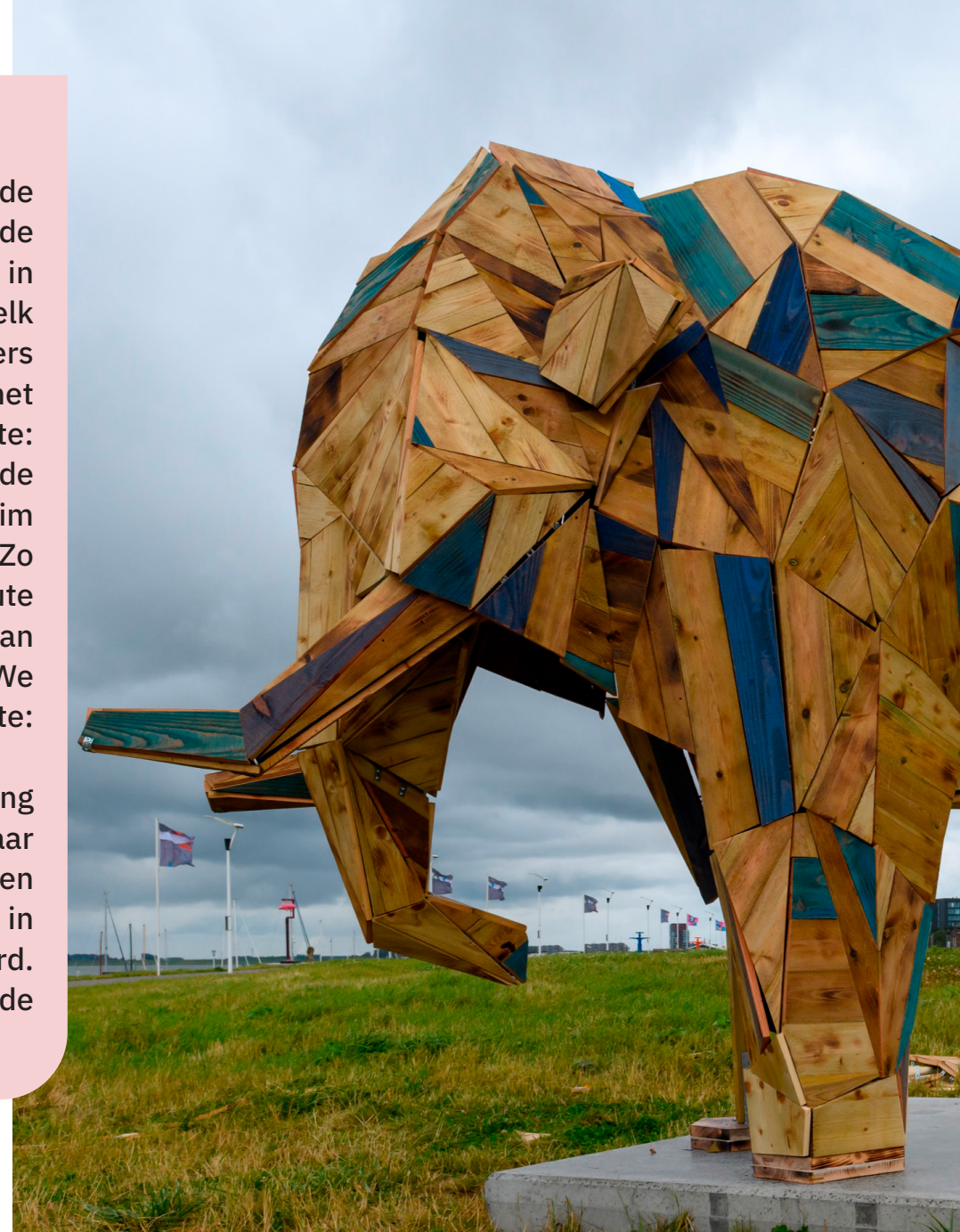

Verbeeldingsroute

De Verbeeldingsroute op de Scheldeboulevard is een van de grote toeristische activiteiten in Terneuzen in de zomer en trekt elk jaar duizenden extra bezoekers naar Terneuzen. In 2024 was het thema van de Verbeeldingsroute: Aanspoelsels. Deze editie duurde van 20 juli t/m 13 oktober, dat is ruim 1,5 maand langer dan normaal. Zo verbonden we de Verbeeldingsroute met de feestelijke opening van de Nieuwe Sluis in oktober. We lanceerden ook een eigen website: verbeeldingsroute.nl.

Ook nieuw was de uitbreiding naar museum de INGang, waar beeldend werk te zien was binnen het thema Aanspoelsels. Ook in de Passerelle werd geëxposeerd. Kijk voor de aftermovie van de Verbeeldingsroute [hier](#).

het trappenhuis en de grote zaal.

Er waren gelukkig geen persoonlijke ongevallen, alleen materiële schade. Pas medio mei 2025 kon de Kunstuitleen zijn deuren weer openstellen.

Exposities in de Kunstuitleen:

- Thuis in de Kunstuitleen - onze vrijwilligers maakten een selectie van hun favoriete werken uit de collectie.
- Marjolein Krijger - deze kunstenaar en illustrator van kinderboeken gebruikt allerlei technieken en materialen om werken te maken met vrolijke dierfiguren.
- Andrea Janssens - Janssens recycleert en verknipt oude foto's uit boeken en tijdschriften en creëert zo nieuwe figuren die een geschiedenis met zich meedragen, maar ook krachtig leven in het hier en nu.

Exposities in de Passerelle (Stadhuis Terneuzen)

- Perspectief op architectuur - Johan van Driessche
 - Aanspoelsels (divers werk)
 - Project CultuurCompagnon

„De leerkrachten staan weer ‘aan’ voor het geven van muzikles en beeldende les. Het leeft weer op school.”

Directrice basisschool Sint Bavo Oostburg
over CMK-traject muziek en beeldend

waren er exposities rond de thema's Cijfers en Letters, Aanspoelsels en James Ensor.

Cultuureducatie

Naast de individuele lessen bij Toonbeeld breidt ook ons aanbod aan cultuureducatie steeds verder uit. We hebben aanbod voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs en kinderopvang, zowel binnenschools als naschools.

Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK)

In Zeeuws-Vlaanderen zijn wij de regionale uitvoeringspartner van het rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Doel van het

programma is het versterken van het cultuuronderwijs, vooral door middel van deskundigheidsbevordering bij leerkrachten. Samen met onze Zeeuwse partners werken we verder aan het gezamenlijke projectplan met de naam ‘het Zeeuwse Atelier voor de verwondering’.

CmK3 liep van 2021 tot en met 2024. CmK4 loopt van 2025 tot en met 2028. Inmiddels bereiken we **37 van de 44 basisscholen** in Zeeuws-Vlaanderen, plus het Lodewijk College en de Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen, dit is een bereik van 84%, goed voor zo’n **1200 leerlingen**.

Primair onderwijs

Via het project Rijke Schooldag geven we naschoolse lessen op 12 basisscholen in de gemeente Terneuzen (10) en Hulst (2). Daarnaast geven we in scholen aan zo’n **200 leerlingen** muzieklessen aan kinderen van groep 1 t/m 8, en hebben bijna **500 leerlingen** een losse workshop gevolgd.

Ook weten scholen ons goed te vinden voor het

„De workshop is zéér goed bevalen. De docent had een mooie lijn in zijn lesopbouw met als doelstelling: emoties (h)erkennen en trots zijn op wie je bent. Het paste heel goed binnen de kaders van de vriendengroep van groep acht!”

Jongerenwerker bij aan-z

verzorgen van teamtrainingen voor leerkrachten.

De Kinderkunstweek 2024 stond in het teken van het thema Van letter tot handtekening: de taal van kunst. **55 basisschoolleerlingen** volgden een beeldende workshop en brachten een bezoek aan de Kunstuitleen.

Secundair onderwijs

In het secundair onderwijs verzorgden we in augustus de CKV-dagen voor leerlingen van havo

en vwo-4 van het Lodewijk College. **210 leerlingen** volgden een van de diverse workshops, met als afsluiting een onderlinge presentatie in het Scheldetheater. **504 brugklassers** van het Lodewijk College deden mee aan djembé-workshops tijdens de introductiedagen.

Daarnaast verzorgden we de coaching van **15 deelnemers** aan de Sterrenjacht van het Lode-

wijk College, ontvingen we **49 leerlingen** bij de tentoonstelling Vermeerderen, en volgden **80 leerlingen** een van de naschoolse workshops in het kader van de verrijkte schooldag.

Classic meets pop

In september gaf onze docentenband voor alle brugklassers in Zeeuws-Vlaanderen drie school-

concerten, dit in opdracht van het Festival van Zeeuwsch-Vlaanderen. Alle brugklassers (zo'n **800**) van het Zwin College, Reynaertcollege en Lodewijk College kwamen op deze toegankelijke wijze in aanraking met (klassieke) muziek.

Praktijkschool De Sprong

Inmiddels zijn de leerlingen en docenten van praktijkschool De Sprong kind aan huis bij Toonbeeld. Elke donderdag komt er een groepje van **12-15 leerlingen** workshops volgen bij Toonbeeld, in de disciplines beeldend en muziek. In 2024 hebben **35 leerlingen** meegedaan aan deze wekelijkse workshops.

Cultuurparticipatie

Naast ons cursusaanbod en activiteiten voor scholen verzorgen we ook cultureel aanbod voor verschillende doelgroepen in de kernen van Zeeuws-Vlaanderen.

Voor de kernen van Terneuzen heeft Toonbeeld i.s.m. de gemeente twee cultuurcoaches aangesteld (1 fte, verdeeld over twee perso-

Zing Nederlands met me

Een van de nieuwe projecten in 2024 is Zing Nederlands met me. Met deze formule dragen we op een creatieve manier bij aan het leren van de Nederlandse taal. Eén keer per maand organiseren we dit gezellige uurtje om samen te zingen en meer te ontdekken over de Nederlandse taal en cultuur.

nen), die deze activiteiten in de wijk onderzoeken, creëren en faciliteren.

CultuurKuur

In samenwerking met huisartsenpraktijk van A tot Z en de Zorgbalie in Terneuzen zijn we een pilotproject gestart in het kader van de positieve gezondheid. De zorgverleners verwezen patiënten met psychosociale klachten door naar Toonbeeld waar ze van ons een zogenoemde ‘CultuurKuur’ kregen. In een groep met gelijkgestemden volgden zij in een reeks van 10 weken creatieve workshops van onze docenten. Daarnaast werden de deelnemers individueel begeleid door een projectmedewerker van Toonbeeld.

Cultuur Hub Zeeland

In 2024 startte het project Cultuur Hub Zeeland. In samenwerking met Cultuurkwadraat en Cultuurpunt Walcheren zet Toonbeeld zich in voor de versterking van de infrastructuur van de amateurkunsten in Zeeuws-Vlaanderen. Dit

doen we door activiteiten te organiseren in culturele hubs die benoemd zijn in samenwerking met de gemeenten Terneuzen, Hulst en Sluis. Zo hebben we honderden mensen bereikt, dit in goede samenwerking met buurthuizen, aan-z, jongerenwerkers en andere betrokkenen.

Enkele activiteiten: een dorpsontbijt Heikant, Candle Light concert met Gin & Juice in Heikant, rapworkshop en graffitiworkshop in 't Meulen-

Op 12 oktober hielden we de grootste editie van meezingfestijn Terneuzen Zingt tot nu toe. Tijdens de XXL-editie ter gelegenheid van de opening van de Nieuwe Sluis zongen honderden bezoekers mee met nummers met een maritiem tintje.

gat in Sluiskil en een infosessie over fondsenwerving bij Toonbeeld. We bereikten hiermee ruim 200 inwoners.

CultuurCompagnon

Toonbeeld was participant in het project CultuurCompagnon. Een project waarbij we nieuwkomers met een creatief beroep als bijvoorbeeld schilder, dichter of muzikant in contact brachten met de Zeeuwse cultuursector.

Met de hulp van hun compagnons lukte het de nieuwkomers om makkelijker hun weg te vinden en hun netwerk uit te breiden. Kunstenaar Kianoosh Gerami begeleidde vanuit Toonbeeld de Oekraïense beeldend kunstenaars Ihor Sadhanski en Tatjana Beker. Het traject resulteerde in een expositie in de Passerelle.

Het project werd bij Toonbeeld afgesloten met een gezamenlijke maaltijd, en als blijvend aandenken verscheen er een boekje met de gecreëerde werken en met terugblikken op het project.

We werkten hiervoor samen met Cultuurkwa-

draat, Vluchtelingenwerk, KCE Oosterschelde-regio en Cultuurpunt Walcheren.

Positieve gezondheid

We zijn partner in het Preventienetwerk Zeeuws-Vlaanderen en participeren in 'Rondje Gezond' en de 'week van de Positieve gezondheid'. In deze week in september konden belangstellende gratis maken met het Atelier Café, een laagdrempelig teken- en schilderatelier.

Overige activiteiten

- Toonbeeld doet inmiddels al enkele jaren mee aan Terneuzen Speelstad. Op de vrijdag na Hemelvaart konden kinderen zich op het Stadhuisplein uitleven met stoepkrijt en op djembé's en ook meteen Vermeerderden-expositie bezoeken.
- Een spannende dag voor de meiden van het kinderkoor. Op 13 juni reisden zij af naar de Brabanthallen voor Sing & Dance Up! Ze zongen en te dansten met duizenden enthousiaste kinderen uit heel Neder-

land, en met bekende zangers en zangeressen als Glen Faria en Gaia Aikman. Sing & Dance Up! is een initiatief van Méér Muziek In De Klas, dat ieder kind de kans wil geven om kunst en cultuur te ontdekken.

- Het afgelopen jaar heeft een groep kun-

stenaars gewerkt aan een bijzondere verzameling prenten die samenkomen in een grafiekmap, genaamd IN DRUK. Deze map, die in een oplage van 25 stuks is uitgebracht, biedt een inkijkje in de veelzijdigheid van grafische technieken zoals hoogdruk, ets en zeefdruk. De deelnemende kunstenaars deelden kennis met elkaar, en openden hun ateliers voor publiek.

- In april waren we namens de Kunstuitleen aanwezig bij het Expat Event in Vlissingen. Dit evenement werd georganiseerd door het Zeeland International Center en had als doel om expats en hun familie te laten kennismaken met alles wat Zeeland te bieden heeft.
- Tijdens de goed bezochte open middag op zaterdag 7 september kwamen tientallen geïnteresseerden langs om een voorproefje te krijgen van het nieuwe cursusjaar.
- We sloten het jaar muzikaal af met de kersteditie van Terneuzen Zingt: Un-silent Night, dat zo'n 100 zangers en zangeressen trok.

We danken alle betrokkenen die onze activiteiten in het afgelopen jaar mogelijk hebben gemaakt — van deelnemers en vrijwilligers tot partners en collega's. Jullie inzet en enthousiasme maken het verschil.

Terneuzen, juni 2025

